

Konfirmationsholdet, som blev konfirmeret i Landet Kirke 5. oktober 1930. For de fleste startede arbejdslivet kort efter konfirmationen, det gjaldt også for Lars Mortensen.

Stående fra v. Viktor Lund, Lars Mortensen, Pastor Nielsen, Knud Vallentin, Ane Margrethe Drost, Lilly Bonum, Valborg Carlsen. Siddende fra v. Agnes Poulsen, Gerda Rasmussen, Anna Nielsen, Anna Rasmussen, Erna Schlaikier, Johanne Pedersen.

Første pladser som tjenestedreng

af Lars Nørregaard Mortensen

Den 1. november 1930 kom jeg ud at tjene hos Hans Sivertsen i Bjernemark, nede i krogen. Jeg var 14 år gammel, og årslønnen var 300 kr. Gården hed "Drostgaarden" [1] og var dengang en gammel rede. Gårdens beliggenhed var snævert, der var ikke mere end højst 6 m over til Stougaards gård. Der kunne ikke passeres med et kornlæs.

Alt var nyt for mig og meget gammeldags i forhold til det, jeg kendte. Dagen startede kl. 4.30. Der skulle malkes, inden mælkekusken

kom for at hente mælken. Han skulle nå fær-gen 6.20 og være fremme på mejeriet i Svendborg kl. 6.30. Vi fik efter malkningen serveret morgenmad. Vi havde ikke tallerkener, men øllebrøden blev serveret i et stort rødt fad, som havde 4 rum, hvor der var øst lige store portioner op i. Vi spiste således af hvert sit rum. Derefter kom der en pande stegflæsk på bordet, og her rakte vi blot til. Der manglede ikke noget. Der var lungeskød, pølser og godt flæsk.

Hans Sivertsens gård er gården midt i billedet, "klemmt inde" mellem de andre gårde. Nuværende adresse, Bjernemark Byvej 29. (Foto: Lokalarkivet)

Fra gården til markerne var der det meste af 200 m. Markerne strakte sig ud til Bukkehave Mølle og ned til Svendborgsund. Gårdens bygninger var bygget af materialer, som man brugte i gamle dage - nyttige materialer, som man ofte havde lige ved hånden. Stolperne var tappet og dylet sammen. Murværket var lerklinet risvæv pyntet med tyk kalk. Med hensyn til taget, brugte de gamle tækkemænd ikke ståltråd. De brugte pilevøger. Når de blev bøjet sammen, så sad taget, som det skulle.

Fra midt i marts og til april blev der, i takt med forårets komme, gjort klar til, at kreaturet blev trukket helt ud til Bukkehave Mølle, hvor de stod til september/oktober. Det blev til mange kølige morgenture, men så smagte morgenmaden godt.

Jeg fik lært mange ting og fik gode tips af sønnen Peter. Lærte bl.a. at sætte en kornskok. Der var også 2 stakke, som skulle tækkes. Altid kunne jeg spørge mig for, hvis jeg var i tvivl om noget.

Den 1. november 1931 flyttede jeg ud til Rasmus Bønløkke i Nørre Vornæs. Årslønnen var nu 350 kr. Noget af det første jeg blev bekendt med var en flagermuslygte. Der var

nemlig ingen elektricitet, men det blev jeg hurtigt vant til.

Gården her var også en gammel rede. I hestestalden og kostalden var der stenbro overalt og lavt til loftet. Om vinteren gik vi nærmest i mørke. Flagermuslygten blev placeret et sikkert sted. Her hang den og lyste for sig selv, mens vi gik rundt i næsten mørke.

Maskinparken bestod mest af "museumsmaskiner", bortset fra tærskværket. Som trækraft brugtes her en Skanderborg petroleumsmotor, som trak en lang aksel igennem loen. På akslen var monteret 4 - 5 løse skiver, der med et håndtag kunne slås fra og til.

Når vi tærskede var min plads ude i gården. Der var en pakker uden nål (halmpakker/halmpresser), så det var mit arbejde at binde bundter i en størrelse, der kunne komme igennem glughullet.

Bortset fra alt det gammeldags, havde vi det godt på gården og kom godt ud af det med hinanden. Jeg blev på gården i 2 år og fik derefter plads hos Jens Jensen (Jydemand).

Note: [1] Læs mere om Drostgaarden i Taasinge Årbog 2004.

Bemærkninger, Lars Mortensens håndskrevne noter findes på Taasinge Lokalhistoriske Arkiv. Ovenstående tekst er kun redigeret ganske lidt i forhold til noterne.

Lars Nørregaard Mortensen, blev født 1916 i Lundby. Boede i en periode på Tåsinge bl.a. i "Bülowshuset" på Nørreskovvej 10. Flyttede senere til Millinge ved Fåborg, hvor hans hustru Katrine Mortensen stammede fra.

*Rasmus Bønløkkes gård i Nørre Vornæs ca. 1910, nuværende adresse, Vornæsvej 40.
(Foto: Søren Lolk).*

Lars Mortensen, til højre på billede, fotograferet sammen med broren Lars og foreldrene Ane Marie og Morten Mortensen, Lundby.